

Certificate in Tribal Law (NEP Pattern) 1 year
CTL013 : Paper-III : Self Governance & Personal Laws in Tribal Areas

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/15242

Max. Marks : 80

-
- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. Write short notes on the following.
a) Indigenous Population in India.
b) Rights of Tribal communities in India.

OR

Discuss the concept and significance of self-governance and self- determination.

2. Discuss the provisions of PESA act and its formation in detail.

OR

How does the protection of civil rights Act protect against discrimination and atrocities against tribal communities in India?

3. What are the customary laws governing inheritance and succession within the Tribal communities?

OR

How does the tribal laws address issues of maintenance and support after a divorce or separation?

4. What are the key legislative and customary laws relating to marriage in Gond tribe in India?

OR

What are the traditional practices for adoption within the Gond tribe, and how do they align with modern legal system?

5. How do the Protection of Civil Rights Act and other legislation protect the rights of tribal women in the context of marriage, divorce, inheritance and adoption within the Gond tribe?

OR

What challenges are faced by the Gond tribe in upholding their customary laws and practices in the face of modern legal frameworks?

*****

Certificate in Tribal Law (NEP Pattern) 1 year
CTL013 : Paper-III : Self Governance & Personal Laws in Tribal Areas

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. टिपण लिहा:

- अ) भारतातील मूलनिवासी समूदाय.
ब) आदिवासी समूदायाचे भारतातील अधिकार.

किंवा

स्वशासन आणि स्वनिर्णय या दोन्ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि त्याचे महत्व विषद करा.

2. पेसा या कायद्याच्या तरतूदींवर प्रकाश टाका आणि या कायद्याची निर्मिती कशी व का झाली हे स्पष्ट करा.

किंवा

नागरी हक्क संरक्षण अधिनियमाच्या माध्यमातून आदिवासी समूदायाविरोधातील भेदभाव आणि उत्पीडन यावर काय उपाययोजना केल्या आहेत?

3. आदिवासी समूदायातील मालमते वरील वारसा संबंधीचा रूढी व परंपरा आधारीत असलेला कायदा स्पष्ट करा.

किंवा

आदिवासी समाजातील घटस्फोट आणि पोटगी संबंधी वाद व समस्या याकडे कायदा कोणत्या दृष्टीने बघतो व ही प्रकरणे कशी हाताळली जातात?

4. गोंड आदिवासी समाजात विवाहासंबंधी कोणत्या पारंपारीक आणि कायदेविषयक तरतूदी लागू होतात?

किंवा

मूल दत्तक घेण्यासंबंधी गोंड आदिवासी समाजात कोणत्या रूढी, परंपरा सापडतात? आधुनिक दत्तक कायद्यासोबत या परंपरा किती प्रमाणात प्रासंगिक आहेत?

5. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम आणि ईतर कायद्यांमध्ये गोंड समाजातील महिलांना, विवाह विषयक, घटस्फोट, वारसा आणि दत्तक या विषयात काय स्थान देण्यात आले आहे. हे कायदे महिलांचे संरक्षण करतात अथवा नाही?

किंवा

आधुनिक कायद्यांच्या प्रभावाखाली गोंड समाज आपल्या रूढी, परंपरा आणि तत्सम कायदे यांचे जतन करू शकत आहे का? स्पष्ट करा.

*****